

ЖИДЕНКО А. О.,

доктор біологічних наук, професор

ЖАРА Г. І.,

кандидат педагогічних наук, доцент

УСМАНОВА Г. О.,

кандидат сільськогосподарських наук,

доцент, кафедра біологічних основ

фізичного виховання,

здоров'я і спорту,

Чернігівський національний

педагогічний університет

імені Т. Г. Шевченка,

м. Чернігів, Україна

КОМПЕТЕНТІСНІ АСПЕКТИ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ»

У статті представлено мету, завдання і зміст освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності «Здоров'я людини» для спеціалізації «Здоров'я людини, фізична культура». Розроблено основні компетентності і програмні результати навчання дисциплін, які висвітлюють природничо-наукову складову навчального плану даної освітньої програми.

Ключові слова: компетентність, професійна підготовка студенти, програмні результати навчання, здоров'я людини

В статье представлены цели, задачи и содержание образовательной программы подготовки бакалавров специальности «Здоровье человека» для специализации «Здоровье человека, физическая культура». Разработаны основные компетентности и программные результаты обучения дисциплинам, которые освещают естественно-научную составляющую учебного плана данной образовательной программы.

Ключевые слова: компетентность, профессиональная подготовка, студенты, программные результаты обучения, здоровье человека

The article presents the goals, objectives and content of educational programs for bachelors specialty «Human Health» for the specialty

«Human health, physical culture». It is developed core competencies and program learning outcomes of disciplines that highlight natural science curriculum component of the educational program. Natural science bachelors preparing of the specialty «Human Health» should form the necessary basis for further mastering by students the professional-oriented disciplines, and to ensure the formation of their scientific outlook. For future professionals valeologists the disciplines of natural science training are primarily those that relate directly to human biology and the processes of life. The implementation of the program aims to train professionals who are able to introduce sports and wellness technologies in the educational process.

Key words: competence, professional training, students, program learning outcomes, human health

Постановка проблеми. Сучасні інтеграційні процеси в Україні зумовлюють приведення системи вищої освіти до новітніх європейських вимог. Пріоритетним напрямком її розвитку вважається академічна мобільність студентів, що вимагає удосконалення існуючих та розробки нових освітніх програм і навчальних планів. Освітні (наукові) програми розробляються згідно Закону України «Про вищу освіту» відповідно до рівнів, ступенів і кваліфікацій вищої освіти [1, с. 43]. Невід'ємною складовою підготовки бакалаврів спеціальності «Здоров'я людини» є природничо-наукова підготовка, зміст якої також потребує модернізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На думку В. Г. Кременя, адекватно конструювання освітніх програм і кваліфікацій у вищій школі надасть можливість вирішити кілька взаємопов'язаних проблем: запровадження компетентнісного підходу, а через нього студентоцентризму, відхід від предметоцентризму; забезпечення зрозумілості і порівнюваності результатів навчання, набутих компетентностей і кваліфікацій, ступенів; розвиток культури академічної автономії і творчості вищих навчальних закладів, та багатьох інших [1, с. 4].

Основними категоріями студентоцентрованого навчання вважаються компетентності та результати навчання. Ці два терміни на сьогодні є ключовими у Європейському просторі вищої освіти [1, с. 7].

Метою даного дослідження є розробка природничо-наукової складової освітньої програми бакалаврської підготовки Галузі знань – 01 «Освіта», Код та найменування спеціальності 014.14 «Середня освіта (Здоров'я людини)».

Завдання дослідження:

1. Визначити мету і завдання освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності «Здоров'я людини» для спеціалізації «Здоров'я людини, фізич-

Вища освіта у контексті інтеграції до європейського освітнього простору

на культура».

2. На основі визначення основних компетентностей і програмних результатів навчання розробити природничо-наукову складову навчального плану даної освітньої програми.

Виклад основного матеріалу. Загальна характеристика програми: Освітня програма. Галузь знань – 01 Освіта. Код та найменування спеціальності 014.14 Середня освіта (Здоров'я людини). Рівень вищої освіти перший (бакалаврський) рівень. Спеціалізація Здоров'я людини, фізична культура. Освітня програма бакалаврська. Форма навчання денна / заочна. Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання 240 кредитів ЄКТС, 4 роки.

Ціль програми: забезпечити студентам теоретичну і практичну підготовку для здобуття ними компетентностей, достатніх для сприяння розвитку фізичних якостей, зміцненню здоров'я дітей та молоді, для формування життєво необхідних навичок для активної трудової діяльності та служби в Збройних силах України, цілеспрямованого оволодіння знаннями для майбутньої практичної діяльності і пропаганди здорового способу життя серед населення, для збереження та зміцнення здоров'я кожної людини.

У таблиці 1 представлено зміст основних компетентностей і програмних результатів навчання з дисциплін природничо-наукової підготовки, якими повинен оволодіти здобувач бакалаврського рівня зі спеціальності «Здоров'я людини» для спеціалізації «Здоров'я людини, фізична культура».

Висновки.

Природничо-наукова підготовка бакалаврів спеціальності «Здоров'я людини» має сформувати необхідне підґрунтя для подальшого засвоєння студентами професійно-орієнтованих дисциплін, а також забезпечити формування наукового світогляду. Для майбутніх фахівців-валеологів дисциплінами природничо-наукової підготовки є передусім ті, що безпосередньо стосуються біології людини і процесів її життєдіяльності.

Розроблена освітня програма базується на загальновідомих наукових результатах із врахуванням сьогодишнього стану здоров'я людини. Реалізація програми спрямована на підготовку фахівця, який здатен впроваджувати фізкультурно-оздоровчі технології в освітній процес.

Таблиця 1. Компетентнісний зміст природничо-наукової підготовки бакалаврів спеціальності «Здоров'я людини»

<p>Загальні</p> <p>Групова робота – з'ясування біохімічної сутності нервової та ендокринної регуляції процесів в організмі; розуміння біохімічних основ раціонального харчування спортсменів;</p> <p>Фахові</p> <p>Глибокі знання та розуміння нomenклатури та будови, класифікації та характеристики функцій основних класів речовин в організмі; прогнозування впливу різних факторів на перебіг процесів життєдіяльності; здатність прогнозувати ресинтез АТФ у м'язах; характеристика динаміки біохімічних процесів в організмі людини при м'язовій діяльності;</p>	<p>Визначити будову основних представників всіх класів органічних сполук; Проаналізувати особливості будови біомолекул, основні типи зв'язків; фізико-хімічні властивості органічних речовин та залежність їх від структури, форми молекул і рівня їх організації; характеристику хімічного складу м'язової тканини; Пояснити шляхи перетворення речовин в організмі та біологічний і енергетичний ефект цього процесу, взаємозв'язок обміну основних органічних речовин; співвідношення процесів аеробного і анаеробного ресинтезу АТФ; Пояснити динаміку біохімічних процесів в організмі людини при різних видах м'язової діяльності; біохімічні основи спортивного тренування і характеристики тренованого організму; Визначити біохімічні основи нейроендокринної регуляції обміну речовин при заняттях спортом</p>	<p>Біохімія</p>
<p>Загальні</p> <p>Аналіз і синтез суттєвих фізіологічних закономірностей, порівняння і виявлення головної та специфічних взаємозв'язків будови та функцій;</p> <p>Групова робота – визначення артеріального тиску, систолічного та диастолічного об'єму крові; визначення диастолічного об'єму, резервного об'єму вдиху і видиху, ЖЄЛ, навички роботи зі спірометром;</p> <p>Фахові</p> <p>Експериментальні навички – визначення порогу подразнення для різних аналізаторів і порогу дискримінації для шкірного;</p> <p>Обчислювальні навички – розрахунок добової витрати енергії людини, вольового обміну і харчового раціону, розв'язування та складання задач проблемного і діагностичного характеру з різних тем фізіології;</p> <p>Здатність навчати – планування і здійснення професійної діяльності, узагальнюючи педагогічну шкільно-літнійичну спрямованість, враховуючи завдання навчання і виховання</p>	<p>Назвати основні теоретичні положення сучасної фізіології людини; основні фізіологічні терміни, поняття, закони, історію розвитку, методи;</p> <p>Проаналізувати процеси, які лежать в основі життєдіяльності і функціонування живої матерії; Порівняти особливості фізіології збудливих утворень, збудженості і реактивності; відмінні особливості біоелектричних струмів як початкової ланки процесу збудження та передачі інформації; Показати значення нервової системи у регуляції функцій організму, її філо- і онтогенез; особливості структури центральної і периферичної нервової системи, які визначають її функції; особливості функціонування різних відділів головного та спинного мозку, механізми утворення безумовних і умовних рефлексів; Оцінити загальні функції аналізаторів, фізіологію нейромоторного апарату; механізмів, які підтримують гомеостаз внутрішнього середовища організму, функціонування серцево-судинної та ендокринної систем, системи дихання, травлення та виділення; Пояснити процеси, які протікають в організмі, при дії будь-якого зовнішнього</p>	<p>Фізіологія людини</p>

Список використаних джерел:

1. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт. : В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. І. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.

Transliteration of References:

1. Rozroblennia osvitynih prohram. Metodychni rekomendatsii / Avt. : V. M. Zakharchenko, V. I. Luhovyi, Yu. M. Rashkevych, Zh. V. Talanova / Za rad. V. I. Kremeniya. – K. : DP «NVTs «Priorytety», 2014. – 120 s.

ЖИДЕНКО А. О., ЖАРА Г. І., УСМАНОВА Г. О.,
Компетентнісні аспекти природничо-наукової підготовки бакалаврів спеціальності «Здоров'я людини»

ZHIDENKO A. O., ZHARA H. I., USMANOVA G. O. ,
Competence aspects of natural science training of bachelors in «Human Health» speciality

Chemihiv National Pedagogical University named after Taras Shevchenko,
Chemihiv, Ukraine

E-mail: zhannafam@rambler.ru
zaa2006@ukr.net
zygura.g@ukr.net

ІЛЬСНКО О.Л.

кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов,
Харківський національний університет
міського господарства
імені О. М. Бекетова,
м. Харків, Україна

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОПЕДЕВТИЧНОГО ЕТАПУ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТЬОГО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ФАХІВЦЯ МУНІЦИПАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

У статті розкрито питання практичної реалізації пропедевтичного етапу науково-методичної системи професійної підготовки майбутнього конкурентоспроможного фахівця муніципальної економіки. Зазначається, що в межах даного етапу викладачі були ознайомлені з концепцією конкурентоспроможності. Разом з ними здійснено аналіз освітньо-професійної програми підготовки магістра за спеціальностями галузі знань 0305 – Економіка та підприємництво. У процесі співпраці з викладачами визначено основні принципи, що лягли в основу науково-методичної системи, з'ясовано критерії відбору інформації, обґрунтовано вибір педагогічних технологій тощо.

Ключові слова: конкурентоспроможність, майбутній конкурентоспроможний фахівець, муніципальна економіка, професійна підготовка, науково-методична система, пропедевтичний етап.

В статье раскрыты вопросы практической реализации пропедевтического этапа научно-методической системы профессиональной подготовки будущего конкурентоспособного специалиста муниципальной экономики. Отмечается, что в рамках данного этапа преподаватели были ознакомлены с концепцией конкурентоспособности. Вместе с ними осуществлен анализ образовательно-профессиональной программы подготовки магистра по специальностям отрасли знаний 0305 – Экономика и предпринимательство. В процессе сотрудничества с преподавателями определены основные принципы, которые легли в основу научно-методической системы, выяснены критерии отбора информации, обоснован выбор педагогических технологий и т.д.